

Ewoud Nysingh in communicatie

Roemenië, Jordanië en Joegoslavië waren gebieden waar **Ewoud Nysingh** niet zonder risico naartoe ging voor de Volkskrant. Later maakte hij zijn beroep van communicatie. **Joris Cammelbeeck** zocht hem op.

Wat rijden we?

‘Een Volvo V70 uit 2008.’

Waarom?

‘Twee kinderen, Nynke van 17 en Ubbo van 15.’

Getrouwd?

‘Met Kitty Steenvoort, voormalig opmaak- en fotoredacteur van *de Volkskrant*. Ik had haar leren kennen bij de *Haagsche Courant* en kwam haar op de Wibautstraat weer tegen. Via een stage bij de redactie Buitenland bij *NRC* in 1985 ben ik in de journalistiek beland, na mijn studie internationaal recht in Amsterdam.’

En toen?

‘Eerst heb ik bijna een jaar bij de *Delftsche Courant* gezeten. Toen naar de buitenlandreactie van de *Haagsche Courant*. Grote redactie, veel correspondenten, zoals Haye Thomas en Bert Tigchelaar. De eerste editie ging om 10 uur 's ochtends door, dus dan moest je tijdens de avonddienst telex scheuren, correspondenten bellen, hun stukken redigeren en nieuwsberichten maken. Tot een uur of drie 's nachts. De ochtendploeg kon daarmee dan direct aan de slag.’

En daarna de Volkskrant?

‘Ja, in 1990. Mijn brief belandde eerst op het verkeerde stapeltje. Later kon ik toch

Ewoud Nysingh.

Foto Jacques de Jong

komen voor een gesprek met Bert Vuijsje en Jan Luijten. Daarna met Harry Lockfeer en toen werd ik aangenomen.’

Waarom de Volkskrant?

‘Ik had bij de *NRC* rondgekeken, maar ik vond *de Volkskrant* spannender, krantiger, meer links van het midden.’

Bij welke redactie begon je?

‘Bij Buitenland, als redacteur Noord-Afrika. In mijn proeftijd ging ik naar Roemenië. Er waren in juni 1990 studentenprotesten in Boekarest tegen de nieuwe president Iliescu die daar mijnwerkers op af stuurde. Ceausescu deed dat al. Ik heb toen met

twee stukken pagina één gehaald, nieuws en reportage. De vrouw van mijn tolk was arts. Dankzij haar heb ik, vermomd als arts in een witte jas, Marian Munteanu kunnen interviewen. Hij was de leider van de studenten die ze het ziekenhuis in hadden geslagen.’

Dus een Jannetje Koelewijn *avant la lettre*, maar zonder excuses?

‘Ik stond dus wel aan dat bed, hè. Later ben ik met mijn tolk naar de Jiu-vallei geweest en heb ik de jonge mijnwerker gesproken die Munteanu had mishandeld. Hij vertelde dat hij Munteanu met een rubberen slang had bewerkt, om hem niet helemaal, maar wel bijna dood te slaan.’

Welke goede herinneringen aan de Volkskrant heb je en welke slechte?

‘Vooral de gesprekken en de discussies op de redactie Buitenland, daar heb ik ongeloflijk veel van geleerd. De ochtendvergadering met Anet Bleich en André Roelofs. Ik zat in het begin met mijn oren te klapperen. En het reizen. Na Roemenië ben ik naar Jordanië geweest tijdens de eerste Golfoorlog. Daar heb ik aan de grens met Irak vluchtelingen uit Koeweit geïnter-

De stand van zaken

De Volksknar is zijn negende jaar ingegaan, tot vooral de verbazing van de Volksknar. Ondanks allerlei voorzichtige verwachtingen bleken we toch steeds elke veertien dagen te kunnen verschijnen. ‘Krankzinnige frequentie’, verklaarde Bert Steinmetz in de *Persmus*, blad van het Persmuseum Hij heeft helemaal gelijk.

Tijd voor vakantie. De Volksknar houdt er even mee op, tot ergens in augustus. Tenzij uiteraard zich eerder een gelegenheid aandient om te verschijnen.

Intussen willen we onze lezers wel vragen om ideeën. Ken je een oud-collega die iets bijzonders doet? Meld het ons. Duikt een vergeten collega uit het verleden op? Meld het ons. Ideetje voor een serie links onder in pagina 1? Graag,

En mocht je in de vakantie iets tegenkomen dat met de krant of met kranten in het algemeen heeft te maken, schrijf op, fotografeer en stuur in. De redactie is je dankbaar.

Zie verder pagina 2

Vervolg van pagina 1

viewd. Irak kwam ik helaas niet in.

‘Mijn hoogtepunt was de verslaggeving in Joegoslavië. Ik ben begonnen in Kroatië in de Krajina, samen met fotograaf Daniël Koning. We huurden een auto in Zagreb, met tape plakten we er ‘TV’ op, en we reden het oorlogsgebied in. Levensgevaarlijk. Het was de eerste keer dat *de Volkskrant* een verslaggever oorlogsgebied in stuurde. Daarvoor was dat *not done*.’

Of te duur in verband met verzekeringen?

‘Nou ja, als er geschoten werd, trok de krant zich terug. Het vechten nemen we wel van de persbureaus, zeiden ze dan. Joegoslavië heb ik vier jaar gedaan.’

Je hebt toen met Anet Bleich nog een statement gemaakt in de slipstream van de Britse krant *The Independent*. Destijds sloot de actualiteitenrubriek van de NCRV-televisie stevast af met: ‘en nog wordt er niet ingegrepen’. Spijt?

‘Peter Michielsen van de *NRC* heeft toen ook zo’n stuk geschreven. Het is ons later nog nagedragen, te veel jaren zestig engagement. Burgers moesten in actie komen en met witte vlaggen gaan zwaaien. Het was een tikkeltje naïef, maar heel erg was het niet.’

Ik herinner me dat jij destijds zei dat je er een probleem mee had dat je als verslaggever ook nog een column moest schrijven.

‘Klopt. Ik was niet zo van de meningen. Ik wilde ter plekke uitvinden hoe het zat. Dat was al lastig genoeg. De propaganda was hevig. In het begin vooral de Kroatische.

Wij hadden aan de Servische kant Ulrike Rudberg, maar die kwam Belgrado niet uit. Ik ben meegetrokken met het Servische offensief richting Vukovar. Ik heb geschreven over de mythevorming rond de Servische strijders. Dat waren geen partizanen. Het leger liet de Servische milities hun gang gaan bij het verdrijven en vermoorden van burgers.’

Waarom ging je weg bij de redactie Buitenland?

‘Sarajevo met die fluitende inslagen. Bij Mostar ben ik van een brug af geschoten.

‘Bert Vuijsje heeft me nog gepolst voor Moskou. Ik zag het niet zitten om er alleen naartoe te gaan. In 1995 heb ik in Den Haag de mooiste baan gekregen: diplomatiek redacteur, zoals ze bij de *NRC* zeggen. Ik viel met mijn neus in de boter in Den Haag, want Srebrenica werd in die zomer onder de voet gelopen. Op de doofpot hebben wij onze tanden stuk gebeten. Heel veel primeurs gehad. Het was fascinerend. Mijn evaring in Joegoslavië hielp enorm. Ik ging er helemaal in op. Het was een drama voor ons gezinsleven, want in die tijd werden ook onze kinderen geboren.’

Dus geen slechte herinneringen aan *de Volkskrant*?

‘Bij *de Volkskrant* heb ik gedaan wat ik wilde doen. In gesprekken met de hoofdredactie voelde ik na tien jaar dat er geen vertrouwen was en dat was wederzijds. Dus ik dacht: ik kan ook weggaan. Ik wilde graag het televisievak leren.’

Dus naar NOVA, maar dat werd een afknapper?

‘Ja, dat programma was in een dip geraakt. De opkomst en ondergang van Felix Rot-

tenberg en Matthijs van Nieuwkerk heb ik nog net meegemaakt.

‘Ik leerde wel veel over het medium televisie. Er gaan veel meer deuren voor je open, je hebt makkelijker toegang tot de macht. Je bent uitstekend geïnformeerd. Onderhandelingsjournalistiek geleerd. Een vak apart.

‘Waar ik niet goed tegen kon, was dat er altijd beeld moet zijn, anders is het ‘geen onderwerp’.

‘Als je daaraan vasthoudt, maak je nooit nieuws. Bronnen vertellen het echte verhaal niet op camera.

‘Ik had een primeur met NOVA-collega Carolien Brugsma over rechts-extremisme bij de landmacht. We hadden geen actueel beeld, het item zag er niet uit maar het was wél nieuws. Een dag later zat de bevelhebber in de studio en daarna ook nog minister De Grave.

‘Toen het NIOD-rapport verscheen over de zaak Srebrenica, zaten alle hoofdrolspelers in de NOVA-studio: overste Karremans en de oud-ministers Van Mierlo en Voorhoeve. We hebben een *Academy Award* gewonnen met die uitzending. Wij hadden geweldige bronnen.’

Na NOVA was het afgelopen met de journalistiek. Was er leven daarna?

‘In 2003 ben ik via een *headhunter* hoofdcommunicatie geworden en woordvoerder van Hogeschool Inholland. Daar dacht ik in de luwte het communicatievak te leren. Al snel brak de pleuris uit. Wat ik in die twee jaar heb meegemaakt, staat niet in de handboeken over communicatie.’

Toen werd je *Nysingh Communicatie*. Waar gaat je tijd aan op, waarvan rookt de schoorsteen?

‘De meeste tijd gaat op aan adviseren, begeleiden en trainen van bestuurders, toezichthouders en ondernemers. Steeds vaker opereer ik als een soort risicomanager. Dan werk ik samen met advocaten, juristen en communicatiemanagers. Ik doe nu veel in de zorg, ook samen met oud-redacteur Willem Wansink van Elsevier. Het Haga Ziekenhuis heb ik geadviseerd tijdens de crisis op de afdeling cardiochirurgie. ‘Openheid en snelheid’ was mijn devies. Het is geen drama geworden, zoals in het medisch centrum van de VU in Amsterdam.

‘Ik geef verder al jaren les in communicatie aan deeltijdstudenten van de Hogeschool van Amsterdam. Ook doe ik vrijwilligerswerk met scholieren uit achterstandswijken bij de IMC Weekendschool.

‘Intussen heb ik een opleiding *mediation* gevolgd. Dat wordt mijn volgende stap: bemiddelen in conflicten.’

Je blijft dus een druk baasje?

‘Dat kun je wel zeggen. Ik blijf nieuwsgierig – en ondernemer.’

Joris Cammelbeek

Links op de foto de vrouw van Ewoud Nysingh, Kitty Steenvoort, ongeveer 1985. Samen met Annemieke Jansen maakt ze zich op voor een act bij het afscheid van René Rippen.

Foto Rob Josselet

Allerlei illustratoren hebben de krant in de loop der jaren met hun tekeningen een mooier aanzien gegeven. Voor henzelf was het vaak ook een podium. In een korte serie laten we een aantal aan het woord. Na Angela de Vrede, Poeka Veldman en Stefan Verweij nu modetekenares Pieke Stuvél.

PIEKE STUVEL

tekent voor luie naaisters

Het spannendste was natuurlijk als moderedactrice Erna van den Berg en ik naar Parijs of Londen gingen. Daar bekeken we dan de nieuwe zomer- of wintermode. Fotograferen was daarbij verboden. Foto's mochten pas in het volgende voor- of najaar worden gepubliceerd. Maar tekenen had toch niemand in de gaten.'

Pieke Stuvél (1947) vertelt nog met smaak over haar avonturen in de begintijd van haar loopbaan als tekenaar. Vers van de Rietveld-academie meldde zij zich in 1972 als modetekenares bij *de Volkskrant*. 'En het klikte tussen Erna van den Berg en mij. We hadden de voorkeur voor dezelfde soort kleding. Erna had zo'n Afgaanse jas. Allebei een beetje alternatief in die tijd. Het was de tijd van de hippies en de *flower power*. Het was een interessante tijd. Er waaide een frisse wind door de mode.

'Samen gingen we naar leuke tweedehands winkeltjes, op zoek naar niet te dure, hippe kleding. Erna schreef erover, en ik tekende. We maakten ook een serie over nieuwe mode-ontwerpers.

'In Frankrijk stapte de mode af van het veilige *bon chic, bon genre*. Parijs omarmde nieuwe ontwerpers. Die heb ik allemaal gezien in hun begintijd. Ik heb ook voor Franse bladen gewerkt. Die waren geïnteresseerd in nieuwe ontwikkelingen en gemakkelijk benaderbaar.

'Met Erna liep ik de shows van de grote modehuizen af in Parijs en Londen. Dan zette ik met een schetsblokje op schoot stiekem wat krabbels op papier, als geheugensteuntje. Dat was spannend en erg leuk. En niemand zag het. In het hotel of op een terras maakte ik vervolgens wat schetsen. En pas thuis hoefde ik de echte tekeningen te maken. Het was niet zo hectisch dat we kopij of tekeningen meteen naar Amsterdam hoefden te sturen.

'De hoofdredactie had ons de luxe gegeven van twee keer per jaar twee hele modepagina's, op zaterdag, zowel voor Londen als Parijs. Daarvoor leverde ik een serie kleine tekeningetjes, waarbij Erna de tekst schreef.'

Er kwam een dag dat de redactie dwars ging liggen. 'Er was geen ruimte meer voor', zei de hoofdredactie. Meer voor de hand lag dat de redactie die hele pagina's met de mode van het *establishment* – waartoe de grote modehuizen behoorden – niet meer zag zitten. 'Die aanpak van de mode

Foto Jacques de Jong

paste niet meer in het beleid', was hetgeen Pieke Stuvél te horen kreeg. Erna ging andere dingen doen. En daarmee was Piekies loopbaan bij de krant in 1978 afgelopen.

'Het was voor mij een interessante tijd, ik kon me ontwikkelen. Ik moest met grote regelmaat een tekening produceren – en oefening baart nu eenmaal kunst. Het afscheid van de krant was voor mij geen drama, ik ging gewoon verder.

'Dankzij mijn *Volkskrant*-tekeningen heb ik overigens wel een solo-tentoonstelling gekregen in het prentenkabinet van het Centraal Museum in Utrecht. Dat is zelfs een reizende tentoonstelling geworden.

'Destijds werkte ik ook voor *VIVA*, het eerste blad voor 'moderne' vrouwen. Daarin schreef en tekende ik over het zelf maken van kleding. Dat laatste doe ik nog steeds trouwens. Ik heb er veel boekjes over gemaakt. Mijn laatste 'luie naaister'-serie maakte ik voor uitgeverij Podium, *Rok & co*, *Jurk & zo* en *Baby & co*. Volgend jaar mei moet er weer een boekje komen, over makkelijk zelf te maken kleding en het recyclen van kledingstukken. En ik ben nog lang niet klaar, ik heb nog steeds nieuwe ideeën.

Na *de Volkskrant* volgde een reeks van publicaties, boekjes, exposities, waarmee ze duidelijk afweek van het pad van modeontwerpster, dat ze op de Rietveld-academie was ingeslagen. 'Maar ik had altijd al andere dingen getekend en geschilderd.'

Sinds vele jaren is Pieke getrouwd met ex-redacteur van *NRC Handelsblad*, Martijn de Rijk. Ze hebben drie kinderen, Joris (37), Liza (35) en Anna (24) die zich allemaal op artistiek gebied bezig houden, op meer dan gemiddeld niveau.

Opvallend in haar huis is een wand met gedecoreerde tegels, in allerlei soorten blauw. Zelf beschilderd én gebakken. Bij nog eens nauwkeurig kijken blijkt al haar serviesgoed van tientallen borden, kopjes, schotels, kommetjes, theepotten, van soortgelijke motieven te zijn voorzien. Krullerige versiersels, pure decoratie.

'Zwierig ja,' erkent ze als het over haar stijl gaat. 'Het gaat altijd om beweging. Ik denk weleens: eigenlijk ben ik een danser die niet kan dansen, dus beweeg ik in mijn tekeningen. Ik ben iemand die vanuit innerlijke drang om te bewegen moet tekenen. Daarin vind ik mijn vrijheid.'

Jacques de Jong

Zelfportret van Pieke Stuvél

Jan van Capel: 80 km voor het goede doel

Voor de elfde en laatste keer heeft collega Jan van Capel (70) zondag de Kennedy-mars in Noord-Brabant voltooid. Hij had er een goed doel voor bedacht: de Stichting Solyluna, die opvang organiseert voor zwaar gehandicapte kinderen in de Mexicaanse stad Merida. Een oproep aan de harde kern van Volkskrant-lezers leverde meteen enkele honderden euro's op.

Zondagmiddag om 14.46 uur kwam ik over de finish in Someren. Mijn elfde en allerlaatste Kennedymars is gelukt. Ik was de avond tevoren om 22 uur gestart. Het is eigenlijk gekkenwerk. Tachtig kilometer wandelen in minder dan twintig uur. Maar in Someren komen elk jaar al die gekken bij elkaar. Het dorp staat het hele weekeinde op z'n kop. Ik heb ook zelden zoveel bier zien drinken, ook in alle plaatsen waar de tocht langs voert. Inwoners zitten tot diep in de nacht naast

vuurkorven voor hun huizen om de wandelaars te volgen. En 's morgens zijn ze er weer met een ontbijt in de tuin.

Het moet gezegd – en dat is echt 100 procent gemeend – als die sponsoractie voor Solyluna er niet was geweest, dan was ik deze keer voortijdig afgehaakt.

Ik had vooral moeite met de eerste twintig kilometer. Ik liep in het donker te zwalken van de slaap. En dan denk je: nog zestig te gaan. Het werd gaandeweg beter en toen was het zaak de vaart erin te houden. Samen met een vriendelijke, mij voordien onbekende metgezel lukte dat, omdat we zo ongeveer hetzelfde tempo onderhielden.

De actie Solyluna dus. Fantastisch! Ik denk dat we richting de duizend euro gaan en als dat niet precies lukt, dan maken we dat ervan. Hartelijk dank allemaal, ook alvast namens de mensen van Solyluna, voor wie het nog een verrassing is.

Jan van Capel

Jan haalt de finish in Someren na 16 uur en 46 minuten.

Adopteer een col in de Tour for Life

De Persgroep-fietsers die van plan zijn begin september 1500 kilometers van Italië naar Nederland af te leggen, zijn druk bezig geld in te zamelen voor hun deelname Het geld gaat naar Artsen zonder Grenzen. Cols zijn in de aanbieding ter adoptie, er komt ook een veiling van foto's van gerenommeerde fotografen.

Het *Persgroep Cycling Team* krijgt veel bijval. Van vrienden, familie, maar ook van vreemden die horen hoe zwaar de *Tour for Life* is. Zij zijn vol ontzag. En dan te bedenken dat wij 15 duizend euro als inschrijfgeld moeten betalen om mee te doen.

We fietsen 24 bergen over: steile, hoge en iets minder steile en hoge. Maar we zullen die beproeving gemakkelijker doorstaan als we weten dat sponsors zich met hun

steun ermee hebben verbonden. Kan dat dan? Ja, dat kan. We gaan de cols namelijk veilen om nog meer geld in het laatje van Artsen zonder Grenzen te brengen.

We hebben de bergen onderverdeeld in drie categorieën. Voor elke categorie geldt een minimale inleg. Zo doet de Col de la Madeleine 500 euro, de Grand Ballon 250 euro en de Cauberg 50 euro.

Wie een berg wil adopteren, kan de inleg – meer mag natuurlijk ook – overmaken naar *Tour for Life*. Je kunt ook contact opnemen met Pieter Klok (p.klok@volkskrant.nl) of Pieter Evelein (p.evelein@volkskrant.nl) om afspraken te maken over de betaling.

Wie een berg adopteert, krijgt een trofee en wordt vermeldt op de *Tour for Life*-routekaart, die zaterdag 31 augustus verschijnt in de zes Persgroep-kranten in Nederland en België (*de Volkskrant*, *AD*, *Trouw*, *Het Parool*, *De Morgen* en *Het Laatste Nieuws*).

En je maakt kans op een origineel *Tour for Life Persgroep Cycling Team*-shirt, gesignd door de leden van ons team.

In dat shirt gaan wij op 1 september van start dankzij Continental en Forte. Eric d'Ailly (Graphics *de Volkskrant*) ontwierp het shirt, waarop de

naam van het team staat, de logo's van de kranten van De Persgroep, van Artsen zonder Grenzen/Tour for Life en de kledingsponsors. Sportconfex fabriceerde de kleding.

Veiling van foto's

Bijna zestig foto's van topfotografen, van binnen en buiten de Persgroep, worden nog tot en met 22 juli geveild op photoq.nl/fo-toveiling.

Wilco Willems, lid van het *Persgroep Cycling Team* en fotoredacteur bij het *AD*, heeft een aantal fotografen bereid gevonden gratis hun foto's beschikbaar te stellen voor een veiling, die zo veel mogelijk geld moet opleveren voor Artsen zonder Grenzen. Op de site staan de afmetingen vermeld.

Het is beslist de moeite waard om eens een kijkje te nemen op de site. Er staan schitterende foto's tussen. Nog wat namen? Joost van den Broek, Marcel van den Bergh, Jiri Büller, Harry Cock en Pim Ras.

Pieter Evelein

